

Věřoučná konstituce o církvi Lumen Gentium

Druhý vatikánský koncil,
Konstituce o Církvi (kapitola V,
č. 41 a 42) – tato pasáž o
univerzálním povolání ke
svatosti vyzdvihuje centrální
poselství Opus Dei.

10.03.2006

41. V různých způsobech života a povoláních uskutečňují jedinou svatost všichni lidé, kteří jsou vedeni Božím Duchem, jsou poslušni Otcovu

hlasu, klanějí se Bohu Otci v duchu a pravdě a následují Krista chudého, pokorného a nesoucího kříž, aby si zasloužili účast na jeho slávě. Každý však má podle vlastních darů a úkolů bez váhání postupovat cestou živé víry, která vzbuzuje naději a je činná láskou.

Především pastýři Kristova stáda mají konat svou službu svatě a ochotně, pokorně a statečně, podle vzoru nejvyššího a věčného kněze, pastýře a biskupa našich duší. Takto vykonávaná služba bude i pro ně vynikajícím prostředkem posvěcení. Byli vyvoleni k plnosti kněžství a obdařeni svátostnou milostí, aby modlitbou, obětí, kázáním a každým způsobem své biskupské péče a služby dokonale vykonávali úřad pastýřské lásky, (Srov. sv. Tomáš, Summa theol. II-II, q. 184, a. 5 a 6. De perf. vitae spir., c. 18. Origenes, In Is., Hom. 6, 1: PG 13, 239.) nebáli se položit život za své ovce, a když se

stali vzorem svého stáde (srov. 1 Petr 5,3), také svým příkladem přiváděli církev den co den k větší svatosti.

Kněží ať jednají podobně jako stav biskupů, neboť jsou jejich duchovní korunou (Srov. sv. Ignác Muč., Magn. 13, 1: ed. Funk I, 241.) a podílejí se skrze věčného a jediného prostředníka Krista na milosti jejich úřadu. Každodenním konáním svých povinností ať rostou v lásce k Bohu a bližnímu, ať udržují svazek kněžského společenství, ať oplývají všemi duchovními hodnotami a vydávají přede všemi živé svědectví o Bohu. (Srov. sv. Pius X., exhort. *Haerent animo*, 4.8.1908: AAS 41 (1908), 560n. CIC, kán. 124. Pius XI., enc. *Ad catholici sacerdotti*, 20.12.1935: AAS 28 (1936), 22n.) Ať v tom horlivě následují ty kněze, kteří často při pokorné a skryté službě zanechali v dějinách skvělý vzor svatosti; jejich sláva žije v Boží církvi.

Když ze svého pověření konají modlitbu a oběť za svou obec i celý Boží lid, mají si uvědomovat, co konají, a stávat se způsobilejší k tomu, čím se zabývají. (Srov. Pontificale Romanum, De Ordinatione Presbyterorum, úvodní exhortace.) Apoštolské starosti, nebezpečí a svízele jim v tom nemají být překážkou, ale naopak je mají povznášet k vyšší svatosti, když z plnosti rozjímání živí a posilují svou činnost k potěše celé Boží církve. Všichni kněží – především ti, kteří se ze zvláštního titulu svého svěcení nazývají diecézními – si mají být vědomi, jak velkou pomocí pro jejich posvěcení je věrné spojení a velkodušná spolupráce s jejich biskupem.

Na poslání a milosti nejvyššího kněze se podílejí zvláštním způsobem také služebníci nižšího řádu, především jáhni, kteří slouží tajemstvím Krista a církve; (Srov. sv. Ignác Muč., Trall. 2,

3: ed. Funk I, 244.) jsou povinni se chránit všech mravních chyb, líbit se Bohu a snažit se o všechno dobré před lidmi (srov. 1 Tim 3,8-10.12-13). Klerici, povolání od Pána a vyhrazení pro něho, se připravují pod dozorem pastýřů na povinnosti služebníků; jsou povinni přetvářet mysl i srdce pro tak vznešené vyvolení: ať jsou vytrvalí v modlitbě, ať hoří láskou, ať mají v mysli to, co je pravdivé, spravedlivé a čestné, a ať vykonávají všechno pro Boží slávu a čest. Patří sem také ti laici Bohem vyvolení, kteří jsou povoláni biskupem, aby se úplně věnovali apoštolské práci, a pracují s velkým užitkem na poli Páně. (Srov. Pius XII., proslov Sous la maternelle protection, 9.12.1957: AAS 50 (1958), 36.)

Křesťanští manželé a rodiče se mají na své vlastní cestě věrnou láskou po celý život navzájem podporovat v milosti a dětem, které s láskou přijmou od Boha, vštěpovat

křesťanskou nauku a evangelijní
ctnosti. Takto dávají všem příklad
vytrvalé a velkodušné lásky, budují
společenství lásky, stávají se svědky a
spolupracovníky plodnosti matky
církve a jsou znamením a účastníky
lásky, jíž Kristus miloval svou
snoubenku a obětoval se za ni. (Srov.
Pius XI., enc. Casti connubii,
31.12.1930: AAS 22 (1930), 548n. Sv.
Jan Zlatoústý, In Ephes., Hom. 20, 2:
PG 62, 136n.) Podobný příklad dávají
jiným způsobem osoby ovdovělé a
neprovdané, protože i ony mohou
nemálo přispívat ke svatosti a
působnosti církve. Dělníci, kteří často
velmi těžce pracují, mají touto
lidskou prací zdokonalovat sami
sebe, pomáhat svým spoluobčanům a
celou společnost i celé stvoření
přivádět k lepšímu stavu. Mají však
také napodobovat v činné lásce
Krista, jehož ruce vykonávaly
řemeslnou práci a jenž stále s Otcem
pracuje na spáse všech. V radostné
naději ať nesou břemena jeden

druhého a svou každodenní prací ať vystupují k vyššímu stupni svatosti, i apoštolské.

Ti, kdo jsou tísněni chudobou, slabostí, nemocí a různými nesnázemi, nebo kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, ať si jsou vědomi toho, že jsou zvlášť spojeni s Kristem trpícím pro spásu světa. Pán je nazývá v evangeliu blahoslavenými, a „když teď nakrátko sneseme utrpení, Bůh, dárce veškeré milosti, který nás pro Kristovy zásluhy povolal ke své věčné spáse, sám nás zdokonalí, utvrdí a upevní“ (1 Petr 5,10).

Všichni křesťané se tedy den co den budou stále více posvěcovat v podmínkách, povinnostech a okolnostech svého života i jejich prostřednictvím, jestliže všechno přijímají s vírou z rukou nebeského Otce, spolupracují s Boží vůlí a také

ve své časné službě projevují všem tu lásku, kterou Bůh miloval svět.

Cesta a prostředky svatosti

42. „Bůh je láska; kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh zůstává v něm“ (1 Jan 4,16). Bůh však vlil svou lásku do našich srdcí skrze Ducha svatého, kterého nám dal (srov. Řím 5,5); proto první a nejpotřebnější dar je láska, kterou milujeme Boha nade všechno a bližního pro Boha. Aby však láska v duši jako dobrá setba rostla a vydávala plody, má každý věřící rád poslouchat Boží slovo, uskutečňovat vůli Boha s pomocí jeho milosti, přijímat často svátosti, zejména eucharistii, zúčastňovat se posvátných obřadů a vytrvale se věnovat modlitbě, sebezáporu, účinné bratrské službě a cvičení všech ctností. Láska totiž jakožto svazek dokonalosti a naplnění zákona (srov. Kol 3,14; Řím 13,10) řídí všechny prostředky posvěcení, je

jejich duší a dovádí je k cíli. (Srov. sv. Augustin, Enchir. 121, 32: PL 40, 288. Sv. Tomáš, Summa theol. II-II, q. 184, a. 1. Pius XII., apošt. adhort. Menti nostrae, 23.9.1950: AAS 42 (1950), 660.) Proto se pravý Kristův učedník vyznačuje láskou k Bohu a bližnímu.

Ježíš, Boží Syn, nám projevil svou lásku, když za nás obětoval život; proto nikdo nemá větší lásku než ten, kdo dá svůj život za něho a za své bratry (srov. 1 Jan 3,16; Jan 15,13). K tomuto největšímu svědectví lásky přede všemi, zejména před pronásledovateli, byli povoláni někteří křesťané už v prvním století a vždy budou povolávání.

Mučednictvím se učedník připodobňuje svému Mistru, který dobrovolně přijal smrt pro spásu světa, a následuje ho v prolití krve, proto je církev oceňuje jako vynikající dar a největší ověření lásky. Ačkoli je to dopřáno jen málokterým, přece všichni mají být

připraveni vyznat Krista před lidmi a následovat ho cestou kříže v pronásledování, která církvi nikdy nechybějí: Svatost církve podporují zvláštním způsobem i četné rady, jejichž zachovávání Pán předkládá svým učedníkům v evangeliu. (O radách srov. Origenes, Comm. Rom. X, 14: PG 14, 1275B. Sv. Augustin, De S. Virginitate 15, 15: PL 40, 403. Sv. Tomáš, Summa theol. I-II, q. 100, a. 2C (na konci); II-II, q. 44, a. 4, ad 3.) Mezi nimi vyniká drahocenný dar Boží milosti, který Otec dává některým (srov. Mt 19,11; Kor 7,7), aby se v panenství nebo celibátu mohli snáze, s nerozděleným srdcem (srov. 1 Kor 7,32-34) oddat pouze Bohu. (O vznešenosti panenství srov. Terulián, Exhort. cast. 10: PL 2, 925C. Sv. Cyprián, Hab. virg. 3 a 22: PL 4? 443B a 461An. Sv. Atanáš (?), De virg.: PG 28, 252n. Sv. Jan Zlatoústý, De virg.: PG 48, 533n.)) Tato dokonalá zdrženlivost pro Boží království byla vždy v církvi v nemalé úctě jako

znamení a pobídka lásky a jako zvláštní zdroj duchovní plodnosti ve světě.

Církev si připomíná též napomenutí apoštola, který vybízí věřící k lásce a povzbuzuje je, aby smýšleli tak jako Kristus, který „sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka (...) a byl poslušný až k smrti“ (Flp 2,7-8), a pro nás „on, ačkoli bohatý, stal se chudým“ (2 Kor 8,9). Je nutné, aby Kristovi učedníci stále následovali tuto jeho lásku a pokoru a vydávali o ní svědectví. Proto se církev raduje z toho, že se v ní mezi věřícími nachází mnoho mužů i žen, kteří přesněji následují a výrazněji hlásají Spasitele v jeho zřeknutí sebe tím, že ve svobodě Božích dětí přijímají chudobu a vzdávají se vlastní vůle; pokud jde o dokonalost, podřizují se pro Boha lidem více, než je nařízeno, aby se tak více připodobnili poslušnému Kristu. (15)((15/O duchovní chudobě srov. Mt 5,3 a

19,21; Mk 10,21; Lk 18,22; o poslušnosti se uvádí příklad Kristův: Jan 4,34 a 6,38; Flp 2,8-10; Žid 10,5-7. Četné doklady u církevních otců a zakladatelů řádů.))

Všichni křesťané jsou tedy povoláni a zavázáni k svatosti a k úsilí o dokonalost ve svém stavu. Všichni ať proto dbají na to, aby správně ovládali své sklony, aby jim užívání pozemských věcí a přilnutí k majetku proti duchu evangelijní chudoby nebránilo postupovat k dokonalé lásce. Apoštol nás přece napomíná: „Ti, kdo mají co dělat s tímto světem, ať v něm neutkvějí, neboť věci tohoto viditelného světa pomíjejí“ (srov. 1 Kor 7,31 řec.).(O uskutečňování rad, které není závazné pro všechny srov. sv. Jan Zlatoústý, In Mt, Hom. 7,7: PG 57, 81n. Sv. Ambrož, De viduis, 4, 23: PL 16, 241n.)

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
veroucna-konstituce-o-cirkvi-lumen-
gentium/](https://opusdei.org/cs-cz/article/veroucna-konstituce-o-cirkvi-lumen-gentium/) (07.03.2026)